

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115208922
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gizela Pavelová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7115208922.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Gizelou Pavelovou v právnej veci starostlivosti o maloletého O. M., G.. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťaťa L. M., G.. XX.X.XXXX, E. K. F.I., E.. Č.. Z. Ú. G. Z. E. U. A., A. A. P., V. Č.. X a M. E.C., G.. X.X.XXXX, G. K. C., G. V. Č.. X, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom JUDr. Petrom Dudičom, zamestnancom Okresného súdu Košice - okolie, na návrh J. C., G.. XX.X.XXXX, K. A., O. Č.. XX, v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti takto

rozhodol:

Zveruje maloletého O. M., G.. XX.X.XXXX do pestúnskej starostlivosti J. C., G.. XX.X.XXXX, K. A., O. Č.. XX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o neho v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Veci, ktoré nie sú bežné, podliehajú schváleniu súdu.

Zo strany matky určuje pre dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, ktoré je povinná posielat' na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Zo strany otca určuje pre dieťa výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa, ktoré je povinný posielat' na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka požiadala súd, aby jej zveril maloletého O. do pestúnskej starostlivosti, pretože má záujem nahradiť mu úplnú rodinu, ktorú mu jeho rodičia nemôžu poskytnúť, pretože dieťa opustili a neprejavujú o neho záujem.

Kolíznym opatrovníkom odporučil návrhu vyhovieť.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania a pripojenými písomnými dôkazmi.

Z výpovede navrhovateľky súd zistil, že s manželom bývajú v rodinnom dome v Slanci. Vychovali spolu štyri deti, ktoré sú už v súčasnosti dospelé a samostatné. Majú aj vnúčatá, ale tým, že deti odišli zo spoločnej domácnosti, ostali s manželom sami. Dozvedeli sa o tom, že je možné mať dieťa v

pestúnskej starostlivosti. Navrhovateľka sa zúčastnila školení - prípravy na pestúнку na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach. Skontaktovali sa s pani Ď., ktorá pracuje na určenom úrade, ktorý vedie zoznam náhradných rodičov a zoznam detí vhodných do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý patril do Detského domova v Nižnej Kamenici, ale bol v profesionálnej rodine, kde za ním išli potom, čo sa s ním zoznámili prostredníctvom videonahrávky od pani Ď.. Asi trikrát maloletého navštívili v detskom domove. Manžel navrhovateľky sa s ním hral na ihrisku, hrali futbal, rozprávali sa a potom bolo dieťa celý deň u nich doma. Spočiatku bol maloletý ostýchavý, ale potom sa osmelil a keďže tam boli aj ich vnúčatá, tak si deti hneď našli spoločnú reč a O. sa u nich cítil dobre. Potom bol maloletý u nich aj so psychologičkou. Bolo im umožnené mať ho u seba tri dni. Po troch dňoch ho navrhovateľka zanesla do Bidoviec k rodine, ktorá sa o neho starala. Oni sa ho pýtali, či chce zostať u nich, ale O. povedal, že chce zostať u navrhovateľky.

O. majú u seba od marca 2015. Nie sú s ním žiadne problémy. Od marca nechodil do škôlky, navrhovateľka chcela, aby si na seba viac zvykli, aby sa spoznali. Od septembra 2015 znovu začne chodiť do škôlky. O. je zdravý, nemá žiadne zdravotné problémy. Navrhovateľka s ním navštevuje jeho detskú lekárku v Slanci - MUDr. Gorelovú.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny prešetril pomery v rodine navrhovateľky a zistil, že maloletý O. M. je na základe rozsudku Okresného súdu Trebišov č. 16P/164/2014 zo dňa 15.8.2014 umiestnený v Detskom domove v Nižnej Kamenici. O. bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Košice I č. 21P/83/2011 zo dňa 29.11.2012. Matka maloletého nevládala starostlivosť o svoje deti, s ktorými sa túlala a vystavovala ich ohrozeniu na živote. Maloletý O. bol zapísaný do prehľadu detí vhodných do náhradnej rodinnej starostlivosti. Záujem o pestúnsku starostlivosť prejavila pani V., ktorej bol zverený predbežným opatrením Okresného súdu Košice I č. 18P/127/2011 dňa 23.12.2011 a následne bol rozsudkom zo dňa 7.6.2012 zverený do pestúnskej starostlivosti. Dňa 20.3.2013 však pestúňka podala na Okresný súd Trebišov návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti z dôvodu neustáleho psychického nátlaku zo strany otca dieťaťa, ktorý pestúňke z ústavu na výkon trestu odňatia slobody písal výhražné listy. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č.16P/179/2013 súd zrušil pestúnsku starostlivosť a maloletému nariadil ústavnú starostlivosť v Detskom domove Košická Nová Ves. V uvedenom detskom domove O. vyrastal v profesionálnej rodine p. Š., na ktorého sa citovo naviazal. Nakoľko menovaný profesionálny rodič zmenil zamestnávateľa, úrad požiadal o zmenu zariadenia a rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. 16P/164/2014 zo dňa 15.8.2014, ktorý bol právoplatný dňa 30.9.2014 súd rozhodol o zmene zariadenia maloletého do Detského domova Nižná Kamenica. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dal dňa 20.1.2015 súhlas pani J. C. k nadviazaniu osobného vzťahu s maloletým O., ktorý bol na úrade od 1.12.2014 zapísaný v prehľade detí vhodných do náhradnej rodinnej starostlivosti. Pani C. je od 9.7.2014 vedená na úrade práce v zozname žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi, alebo osvojiteľom. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.7.2014. Pani C.Á. je vydatá od 12.7.1986. Z ich manželstva pochádzajú štyri deti, tri sa už osamostatnili. Žije s manželom v rodinnom dome. V obci žijú usporiadaným životom, neboli riešení KOVP. Pani C. je nekonfliktná, spontánna, ochotná pomáhať. Pani C. cíti, že má ešte dostatok fyzických aj psychických síl, ktoré by chcela venovať O., ktorého si vybrala potom, čo ju úrad informoval o jeho rodinnej anamnéze, zdravotnom stave a psychomotorickom vývine. Boli jej predložené fotografie dieťaťa a DVD záznam. S O. nadviazala kontakt v dňoch 2.2.2015, 9.2.2015, 16.2.2015 a v rámci dvoch pobytov uskutočnených v jej rodine a to v čase od 27.3.2015 do 30.3.2015 s predĺžením pobytu do 7.4.2015 a následne s predĺžením pobytu do 19.4.2015. V zmysle správ detského domova prvého stretnutia sa zúčastnila pani C. s manželom. Maloletý O. bol spočiatku nespokojný, hanbil sa pred nimi, vyhýbal sa očnému kontaktu. V závere stretnutia sa už osmelil, viac sa rozprával a hlasno sa smial. Po ďalšom stretnutí sa už maloletý O. o navrhovateľke a o jej manželovi začal vyjadrovať ako o novej mamke a ockovi. V porovnaní s prvým stretnutím sa správal zjavne smelšie. S manželmi sa hral a neskôr sa vybrali spolu na prechádzku. Tretie stretnutie prebiehalo v rodine pani C.. O. zostal v jej rodine 1,5 hodiny, na návštevu sa vopred tešil. Zoznámil sa s rodinou pani C. a blízkymi príbuznými. Hral sa s deťmi a nechcelo sa mu ísť domov. V dňoch 27.3.2015 až 30.3.2015 bol maloletý O. na víkendovom pobyte u pani C.. Pobyt bol následne predĺžený až do 7.4.2015, pretože O. prejavil pranie ostať ďalej v rodine budúcej pestúňky. Pani C. hodnotila víkend dobre a prejavila spokojnosť s tým, ako je pripravený na novú situáciu prechodu do rodiny. Starostlivosť manželov C. bola zhodnotená ako vhodná pre maloletého O. jednak preto, že títo majú podmienky individuálne sa mu venovať, ako aj z dôvodu, že O. môže mať zároveň v blízkosti aj deti - ich vnúčatá. Veľmi pozitívne prebiehal aj pobyt maloletého O. u navrhovateľky

v čase Veľkonočných sviatkov. O. sa zoznámil s príbuznými aj s tradíciami rodiny. O. sa opakovane dožadoval možnosti ostať v rodine pani C.. S prihliadnutím na skutočnosť, že od útleho detstva vystriedal O. päť rôznych prostredí, pestúnka návrhom zo dňa 16.4.2015 požiadala súd o nariadenie predbežného opatrenia a zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti.

Šetrením v rodine pani C. bolo zistené, že vlastníkami rodinného domu sú manželia C.. Dom obývajú od roku 2000. Náklady na chod domácnosti predstavujú 105,- EUR, na elektrinu 45,- EUR. Na nákladoch sa podieľa aj dcéra manželov žijúca spolu s manželom a dvomi deťmi v prístavbe rodinného domu. Pri dome sa nachádza veľký dvor a záhrada. Pani C. je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 126,- EUR mesačne. Jej manžel je zamestnaný v U.S.Steel Košice ako strojník s príjmom 1.100,- EUR. Maloletý O. sa nachádza v rodine navrhovateľky od mája 2015. Vytvoril si citový vzťah k nej a ku všetkým členom rodiny. Pani C. oslovuje „babka“, jej manžela „dedko.“ S pani C. navštevuje príbuzných v obci, vytvára si priateľské vzťahy s deťmi. Víkendy trávi rodina aktívne. Ako uviedla pani C., O. jej prirástol k srdcu a vnímajú ho všetci ako člena rodiny. O. v rodine prospieva a má zabezpečené všetky nevyhnutné potreby pre svoj všestranný rozvoj. Po vykonanom dokazovaní navrhli, aby súd zveril O. do pestúnskej starostlivosti pani C.. Zo strany matky M. E. navrhli určiť výživné v minimálne výške 30% zo sumy životného minima. Zo strany otca L. M. taktiež vo výške 30% zo sumy životného minima. Výživné budú rodičia uhrádzať na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Z výpovede otca maloletého súd zistil, že bo odsúdený na trest odňatia slobody do roku 2022 a bolo mu povedané, že po ukončení trestu bude deportovaný do Užhorodu. Bol odsúdený za marenie spravodlivosti a za nebezpečné vyhrážanie. Je zaradený v tretej nápravno-výchovnej skupine v Ružomberku. Chodí pracovať na pracovisko ISTEEN. Za 10000 kusov vyrobených káblov dostane 1,20 EUR, mesačne je schopný zarobiť si 3,75 EUR. Preto nie je schopný poslať výživné na syna. Má ďalších šesť maloletých detí, ktoré sú umiestnené v Detskom domove Košická Nová Ves. Výživné, ktoré mala aj matka platiť detskému domovu, v ktorom bol umiestnený ich syn O. zaplatil aj za matku. Je astmatik, užíva drahé spreje. Lekárka tvrdí, že už nebude môcť chodiť do práce. Zaujíma sa o všetky svoje deti a má o nich vedomosti, len o O. žiadne nemal. Bol by rád, keby mu pani C. občas poslala nejakú fotku. Je pravdou, že predchádzajúcej pestúnke vypisoval listy, lebo nesúhlasil s tým, aby u nej jeho syn zostal. Súhlasil s tým, aby pani C. mala v pestúnskej starostlivosti jeho dieťa a ak by ho v budúcnosti chcela osvojiť, súhlasil by s tým, aby už syn nestriedal pestúnske rodiny. Bol by rád, keby sa tam o neho dobre postarali. Potom čo spoznal rodinu C. je veľmi rád, že jeho dieťa je u nich a verí, že sa mu tam bude dobre dariť.

Matka maloletého sa pojednávania nezúčastnila, súdu sa nepodarilo zistiť jej súčasnú adresu. Preto jej v zmysle ust. § 29, ods. 2 O.s.p. ustanovil pre konanie opatrovníka.

Podľa ustanovenia § 48 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa ust. § 50 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Ak bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému z manželov, ustanovenie § 30 ods. 2 sa použije primerane.

Maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Podľa ust. § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

Podľa ust. § 52 Zákona o rodine, pestúnska starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou pestúna,
- d) umiestnením maloletého dieťaťa do ochranej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

Súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

Ak zanikla pestúnska starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

Ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti, zomrie, stáva sa pestúnom pozostalý manžel.

Ak s tým pestún a maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti súhlasia, súd môže z dôležitých dôvodov predĺžiť pestúnsku starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Ak zanikne pestúnska starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej starostlivosti o dieťa; ak súd zistí, že u maloletého dieťaťa sú predpoklady na osvojenie, začne aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti.

Podľa ust. § 53 Zákona o rodine, podmienky poskytovania príspevkov pestúnskej starostlivosti a ich výšku upravuje osobitný zákon.

Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Na základe zistených skutočností a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona súd zveril maloletého O. do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky, ktorá sa o dieťa riadne stará a dieťa sa v jej starostlivosti cíti dobre. Podľa zistenia kolízneho opatrovníka sa maloletý v rodine dobre vyvíja, je zdravý a navrhovateľka starostlivosť o neho zabezpečuje na veľmi dobrej úrovni. Takéto rozhodnutie je jednoznačne v prospech maloletého O..

Výživné zo strany rodičov súd určil s prihliadnutím k ust. § 62 Zákona o rodine v minimálnej čiastke, keďže pomery na strane matky sa súdu zistiť nepodarilo a otec maloletého má minimálny príjem.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz
- f) neboli uplatnené (§205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.